

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ES VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetés: egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1.50 kr

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

→ Kéziratok vissza nem küldetnek. ←
Hirdetések díjszabály szerint.

Kvóta és kiegyezés.

Csapjuk félre a politikát ebből a fontos kérdésből, mely most a nemzet képviselőinek zöld asztalán vár megoldásra! Válasszuk külön belőle mindazt, a mi az exigenciák tudományához tartozik, s tárgyaljuk higgadtan, komolyan azt, ami belőle ekkor visszamarad s ami súlyosan érinti valamennyiünk anyagi érdekét: tárgyaljuk a kvótát, mint közgazdasági kérdést.

Mert a kvóta tisztán, leszűrve, ugyanis csak közgazdasági téma.

A mi a politikával való kapcsolatot előidézi, az a kiegyezés többi kérdése, a melyekre nézve nem is forognak fenn nagy differenciák a két államfél között, sőt a melyekre nézve a kormányok már kölcsönös engedmények alapján tűrhető megegyezési pontokat találtak is. A politikai kérdés tehát pihenhet, mikor e lap hasábjain a kvótát, mint a nemzeti közgazdaságnak egy fontos kérdését tárgyaljuk.

Ugyan hát mi is tulajdonképen az a kvóta?

Akárhányszor megmosolyogtam azokat az elhangzott nagyhangú programbeszédet, melyek nagy képpel és kellő fontoskodással beszéltek az elmúlt választások alatt a nagy közönségnek, a választók összességének a kvótáról. Mosolygásra késztet ma is, a mikor intelligensnek tartott embereknek adom föl azt a kérdést, hogy mi is hát az a kvóta? Mintha kemény mogyorót kellene feltörni a fogaikkal, úgy meg-megrágnák a szót, de határozott választ száz ember közül egy is alig tud adni azok közül, akik különben szeretnek politizálni.

Hadd mondjuk el röviden a gyengébbek kedvéért, hogy mi hát a kvóta?

Ausztriával közös ügyeink vannak a hadügyben és a külügyek intézésében, valamint 10—10 évenként megújítandó vámterületi közösségben. A két első köztügyi csak kiadással, még pedig nagy kiadásokkal jár, a hadsereg főtartása és a külügyi képviselő költségei ropant összegeket emésztenek föl. Ezeknek a költségeknek fedezésére fordítatnak első sorban a közös vámbevételek. De a közös költségek ebből nem futják ki teljesen; van még egy összeg, mely mintegy 90 millió körül ingadozik, melyet a két államnak kell fedezni s ennek az összegnek az el-

osztása képezi azt a vitatárgyat, mely fölött 30 év óta vitatkoznak a két állam politikusai.

Ez a kvóta kérdése! Mennyit fizessen a közösgyi fedezetlen kiadásokból Ausztria és mennyit Magyarország?

Tehát ez a kvóta nem adó, amit Ausztriának fizetünk, hanem a közös költségekhez való hozzájárulásunk aránya.

Eddig Magyarország 31.4%-ot fizetett a közös költségekhez, a többi Ausztria fedezte. Ausztria hatalmas közgazdasági forrásai lehetővé teszik, hogy ő viselje a tulnyomó magasabb részt, mert ez a 31.4%, a mit eddig fizettünk, a mi erőnket eddig is túlhaladta s akkor, a mikor az első kvóta-arányt megállapították, a mi politikusaink hallatlan terhet vettek az adósságokban vergődő, háboruk és elnyomatás által elgyötrött magyar nemzet nyakába.

Ezt a 31.4%-os kvótát szomorúan túrtuk 30 éven át; most, hogy közgazdasági életünkben némi fellendülés mutatkozik, hosszú, kimerítő betegség után lábadozó félben vagyunk, s kezdjük érezni ereinkben az erőteljesebb vérkeringés hatását: Ausztria megrohan bennünket s lehetetlen számításokkal, tartalatlan okadatulással le akarja szedni rólunk azt a kis izmot, amit sikerült visszaszerezni, s hallatlan terheket akar a nyakunkba akasztani.

Most azt mondják odaát, fizessetek ti 43 százalékat az eddigi 31.4 helyett. Tehát 12%-kal akarják fölemelni a terheinket, vagyis évenként több mint 10 millióval. És valjon honnan veszik ezt a 43%-os kvótát a mi tisztelt és jóakaró szomszédaink?

A népesség arányszáma — ezt mondják, — olyan, hogy a lakosság 43%-a lakik Magyarországon, 57%-a Ausztriában. Tehát ez legyen a kvótakulcs!

Oh sancta simplicitas! Nem akarjuk azt mondani, hogy ez az indokolás hülyeség, hanem mondjuk, hogy együgyűség, vagy ha úgy tetszik, hát a legszörnyűbb rövidlátás és rosszakarat. A gazdag, a hatalmas, a sűrű népességű Ausztria, melynek kiterjedt gyáripára, óriási kereskedelme évszázadokon át gyarmatként kezelte és szípolozta Magyarországot, ez az Ausztria velünk szemben most egy olyan játékra vetemedik,

melyet egyenesen megfoghatlannak kell mondani.

Magyarország, — sajnos, — szegény még mindig. Ipara a fejlődésnek még azt a pontját sem érte el, melyet Ausztria már 30 év előtt, tehát a kiegyezés megkötésekor, régen élvezett, mely hatalmas ipar rengeteg adózási objektumot képez. Földadónk sokkal magasabb, mint Ausztriáé, adózási képességünk sokkal kisebb, mint Ausztriáé, nyersterményünket a közös vám védelme alatt Ausztria nyeri el s Ausztria ipari terményeit a közös vám oltalma alatt a mi nyakunkba sózza magas áron, versenytársak nélkül.

Tehát, ő diktálja nekünk a mi terményeink árát, és ő maga diktálja nekünk az ő iparcikkeinek árát is. Mi olesón adunk neki, drágán veszünk tőle a közös vám mellett.

De azért rajtunk még egyszer eret akar vágni. Egy türelmes báránnyól két bőrt huzni, ez az osztrák urak jelszava.

Mert különben nincs értelme annak, hogy a kvótát a népesség arányában vessük ki. Ez olyas valami volna, mintha például X. gróf 2000 holdas földbirtokos azt mondaná, hogy János gazda, a 100 holdas kisgazda is fizessen annyi adót, mint ő, mert János gazda családja is 8 tagból áll, mint az övé. Tehát nem a jövedelem szerint, hanem a népesség száma szerint vessék ki a közös állami terheket.

De erre már X. grótot kivernék a fundusából, ha ilyesmit merne csak említeni is, vagy pedig rosszabb esetben bevinnék az örültek házába, hogy gondolkozzék a fölött a kérdés fölött, hogy tiz szegény ember vagyona és tiz gazdag ember vagyona között és teherviselő képessége között van-e valami különbség vagy nincs.

De ne foglalkozzunk tovább ezzel a közgazdasági monstrummal. Adjuk át Beer urat és az osztrák kvótabezöttség tagjait az európai nemzetgazdák ítélőtanácsnak, akik ezt a szörnyűséget majd fel fogják jegyezni a nemzetgazdaság történetének lapjain, hogy a jövő nemzedékek is jól mulassanak az osztrák nemzetgazdaság bölcseseinek hosszuhajuságán, hogy ne mondjuk rövideszségén.

A kvóta kérdésében egy megdöntetlen tétel van. Az, hogy 1868.-ban a 31.4 százalékos kvótával erőnket felülmúló terhet vállaltunk. Akkor az

igazságos kvóta 25% lett volna, vagy ha a jövedelmi adórendszer el-fogadhattuk volna alapul: akkor 29%. De mi fizettük a 31.4%-ot harmincz éven át „politikai tekintetekből,” mint akkor mondták a mi politikusaink. Most azonban semmi ok sincs arra, hogy tovább is „politikai tekintetekre” legyünk szorulva, mert az a nézet, hogy a kiegyezés ránk nézve valami nagy főnyeremény volna, már rég meg van czáfolva, és rá léphetünk a reális gazdasági alapra, vagyis arra, hogy Magyarországának nincsen elajándékozni való egyetlen garasa se s mi teljes erővel követeljük a kvótának a legreálisabb alapon való kiszámítását.

Akár a fogyasztási adók, akár az állami jövedékek, akár a vasuti és kereskedelmi forgalom adatait, akár pedig az eddig pontosan nem ismert nemzeti vagyont vesszük a kvóta kiszámítás alapjául: a mi hozzájárulásunk sohasem haladhatja túl a 32 százalékos, mert valamennyi kiszámítás e százalékon alul eső kvótaösszeget biztosít számunkra.

Gelléri Miksa.

Gazdaközönség figyelmébe.

Védekezés a ragadós száj- és körömfájás ellen. A járvány nagy elterjedésének legfőbb oka az, hogy a gazdak alig védekeznek ellene, sőt igen sokszor nagyon elősegítik annak terjedését.

A száj- és körömfájás ragadós betegség, következésképp az állat csak akkor betegszik meg benne, ha valami utonmódon a ragályanyaggal érintkezésbe jut. A ragályanyag benne van a beteg állat nyálában, fájós körmeiből kiváló nedvben, valamint a beteg tőgyből kifejt tejben.

Ha tehát állatainkat meg akarjuk védeni a rag. száj- és körömfájástól, mindenekelőtt ügyelnünk kell arra, hogy azok sem beteg álla-

tokkal, sem olyan tárgyakkal ne érintkezzenek, melyeket a ragályt tartalmazó anyagok beszennyezettek. Takarmány, jászol, itatóvályu, istálló talaja, alom, trágya, továbbá a beteg állatok körül foglalatok emberek kezei és ruhái vihetik be legfőképpen a ragályanyagot az egészséges állományba.

Ha azt halljuk, hogy valamely vidéken a száj- és körömfájás uralg, ne hajtsuk állatainkat az utak mentén létező itatóvályukhoz és etetőhelyekre. Ezek a helyeken beteg állatok járhattak és az utánuk ott maradt ragályt azután a később odajövő egészséges állatok felszedhetik.

Idegen embereket, főleg pedig marhakereskedőket, mészárosokat és henteseket ne bocsássunk be az istállóba, mert ezek sokszor érintkeznek beteg állatokkal és ruházatukkal széthurcolják a betegséget.

Járványos időben lehetőleg tartózkodni kell új állatok beszerzésétől s legkevésbé ajánlatos ilyeneket vásárokon venni vagy idegen ismeretlen istállókból beszerezni. Azonban bárhonnan szereztük is be az új állatokat, tartsuk azokat egy hétig többi állatainktól teljesen elkülönített helyen megfigyelés alatt.

Az állatokon a fertőzés után a betegség rögtön nem vehető észre, mert néhány nap telik el addig, míg a betegség jelei kezdenek mutatkozni. Azt a néhány napi időt, a mely a fertőzés megtörténte s a betegség kitörése között lefoly, lappangási időnek (incubatio) nevezük.

Minthogy a ragadós száj- és körömfájás lappangási szaka 5 napnál hosszabb nem szokott lenni, egy heti elkülönítés és megfigyelés elegendő. Ha annyi idő alatt az állat a rag. száj- és körömfájásban beteg nem lett, nyugodtak lehetünk az iránt, hogy nem hozták magukkal a betegséget, tehát nem is fogják jószágainkat befertőzni.

Az ilyen veszteglés különben járványmentes időben is mindig nagyon hasznos, mert más ragadós betegségek ellen is ez véd meg a leghathatóbb módon.

Mindazonáltal lehetséges, hogy minden óva-

hogy neki is van érző szive, forró, lüktető vére, mindhárom reménykedni kezdtek.

Bátyk Lajos, az örökké jókedvű és örökké első éves joghallgató önelégült mosolylyal simította végig vékony, fekete bajuszkáját és így biztatta magát: Azt hiszem az enyém lesz!

Érdy Béla, az ideálisták ideálistája, a legszomorubb poéta, majd felfalta szemével a szép asszonyt és felsóhajtott: Óh! ha az enyém lehetne . . . !

Alberti Gyuszi, a hanyatló század legfesebb és legesinosabb huszár főhadnagya pedig elhatározottan csapott a kardjára és a fogai közt mormogta: Az enyémnek kell lennie!

Avval nem törődött egyikük sem, hogy van még a társaságban valaki, a ki őt egészen bírja, a ki parancsol neki, és a kinek kizárólagos joga van hozzá, — a szép asszony férje.

Most különben Binderné sem törődött az urával. Nyugodtan, sőt látszólag örömet eltűrte hogy egyedül kullogjon hátul, míg ő a főhadnagy karján kaczagva és kaczerkoldva hallgatta a fiuk bókjait. Azok pedig ugyancsak rajta voltak, hogy mentül jobban tessenek a szép asszonynak. Az örökké jókedvű Lajos csintalan pletykákkal kedveskedett, a főhadnagy a katonaeletéből vett történetekkel mulattatta, az idealista Érdy pedig olyanokat

tosság daczára, mégis csak fellép a baj állataink között; ilyenkor igen fontos annak mielőbbi felismerése, hogy a szükséges óvintézkedéseket, a baj továbbterjedésének megakadályozása végett idejekorán megtehessek.

Száj- és körömfájásban a szarvasmarhák, juhok és sertések szoktak tömegesen megbetegedni. Az első jel az, hogy a betegek kezdetben rosszul esznek, lassan rágnak, csámcsognak és szájukból sok nyál csurog ki. Ha a körömök is fájnak, akkor az állatok sántítanak vagy folyton fekszenek.

Ha a betegek száját kinyitjuk, azt látjuk, hogy az piros és kezünkkel forrónak érezzük; azonkívül láthatunk a szájon hólyagokat és piros fotokat. A sántító állatok körme körül és a körömhasadékban a bőr forró, dagadt, később pedig rajta hólyagok találhatók, melyeknek helyén azután varrak keletkeznek. Tehenek gyakran a tőgy is megbetegszik, a mikor annak bimbói pirosak, dagadtak és rajtok hólyagok képződnek, melyek szintén elvarrasodnak. A kifejt tej ilyenkor gyakran sárgás színű, sűrű és könnyen megsavanyodik, vagy pedig vizes és keserű.

Ha állatainkon ezeket a tüneteket vagy csak némelyeket közülök észreveszünk, akkor az első teendő az egészséges állatokat a betegektől rögtön elkülöníteni. Leghelyesebben úgy járunk el, hogy azokat az állatokat, a melyek egészségeseknek látszanak és betegekkel még nem érintkezhetek, vagy tiszta istállóba állítjuk, vagy oly legelőre tereljük, melyről feltehető, hogy rajta betegek nem jártak.

Ha ez nem lehetséges, akkor legalább a betegeket külön állítjuk és külön személyzet gondjaira bizzuk, az egészségesek tartózkodási helyét pedig gondosan megtisztogatjuk s ha csak lehetséges, fertőtleníttük is.

A mint kiütött a száj- és körömfájás, azt a törvény értelmében azonnal be kell jelenteni a község előljáróságának, hogy ez azután a szükséges óvintézkedések megtételével a betegség továbbterjedését megakadályozhassa.

Ha a betegség fellépésekor az állatok rögtön elkülönítésével elkéztünk volna és fenn-

sóhajtott, hogy akár az operaház előtt levő szfiuksznak is meglágyulhatott volna a szive.

Csak Binder ur ment szóltanul, mélyen elgondolkodva a felesége után Minek is beszéljen, hiszen ugy sem hallgatnák szívesen. Aztán mit is beszéljen, hiszen fogalma sem volt, miről folyik a társalgás. Talán éppen róla . . . Biztosan rosszakat mondanak rája, talán szidják is, vagy kinevetik Bátran tehetik, tudják jól, hogy nem hallhatja. Óh! mennyit eltürne, elszenvedne, mindenét odaadná, ha még egyszer visszanyerhetné hallását; milyen boldog volt akkor, mikor karjaiban tartotta kis feleségét és még meg tudta érteni annak szerelmi mámorban kiejtett suttagó szavait. Milyen tisztán hallotta egykor, pedig ugyszólván csak a fülébe lehelte: „Te édes, te drága!” Most mindinkább elhidegült iránta, pedig akkor szerette, nagyon szeretete. Hja! szerelmes szavakat nem igen lehet hal- lócsövön keresztül a szívhez juttatni

A társaság megállott egy vendéglő előtt. Binder ur abba hagyta az elmélkedést és kérdőleg tekintett körül. A főhadnagy bekiáltott a hallócsövébe: „Ó nagysága ma vendéglőben szeretne vacsorázni. Itt kitűnő cigányzene van, menjünk be.”

Binder ur ránézett a feleségére. A tekin-

Az Ujvidéki Hirlap tárczája

A süket.

Irta: Heltai Hugó.

A kis társaság hangosan beszélgetve fordult be a körutra. A szép Binderné különös jókedvében volt; kaczagott, csicsergett mint egy szerelmes kis pacsirta és tüzes, fekete szemé ragyogott a boldogságtól.

A fiuk nem tudták elképzelni, mi idézhette elő az eddig oly tartózkodó, jéghideg asszony viseletében ezt a keilemes változást. Talán az enyhe esti szellő, a mely gyöngéden csókoltá végig arcát és a nagy, ibolyacsokros kalap alól kiszabadult hajfürtöket? Vagy tán a tavasz érzete adott vastag jégkéreggel bevont szívének egy kis meleget és most olvadni kezd a jég, a mely eddig ellenállt legtüzesebb ostromaiknak? . . . Vagy talán szerelemre vágyik?

Ezek és még számtalan ilyen gondolat fordult meg a fiuk fejében, de határozottan nem tudták megállapítani a szép asszony csudálatos viselkedésének indító okát.

Nem is kutatták sokáig, örültek, hogy a szép asszony végre olyan, a milyennek eddig hiába óhajtották. Most, hogy nyilvánvalóvá lett, hogy a szép Binderné is elvégre csak asszony,

forog a lehetősége annak, hogy az egészségesek a betegekkel akár közvetlenül, akár közvetve, a ragály terjesztésére alkalmas tárgyakkal és személyekkel érintkezhetnek, vagy ha egymásután újabb megbetegedések jelentkeznek, akkor az állatállományban a járvány lefolyását nagyban elősegíthetjük azáltal, hogy az egészséges állatokat mesterségesen megbetegítjük. Ezen eljárás abban áll, hogy azon betegek kicsurgó nyálát, a melyeknek szájában hólyagok láthatók, felfogjuk s ezzel beojtjuk az egészségeseket. Az ojtás igen egyszerűen történik s azt kétféleképen végezhetjük: vagy letöröljük tisztára az egészséges állatok ajkainak belső felületét és erre bedörzsöljük a beteg állat nyálát durva vászondarab segítségével, vagy pedig ily nyállal beszenyezzük durva szálu takarmányt s ezt megetetjük az egészségesekkel. Így beojtani csak szarvasmarhát szoktunk.

Az ojtás azért hasznos, mert ezáltal az egész állomány közel egy időben betegszik és gyógyul meg, míg különben a betegség lassankint ragad át egyik állatról a másikra, miáltal az állomány egészsége csak hosszú idő múlva áll ismét helyre. Továbbá az ily módon mesterségesen létesített betegség rendszeren kevésbé súlyos, ennél fogva rövidebb idő alatt gyógyul meg. A beojtott szarvasmarháknak rendszeren $\frac{3}{4}$ része betegszik meg szájfájásban. Hogy a szájfájáshoz az ennél súlyosabb körömfájás ne társuljon, a beojtott állatok lábait az alomnak sűrű megujtása által szárazon kell tartani.

A ragadós száj- és körömfájás gyógyítása. Hogy miképen gyógyítsuk beteg állatainkat, erre nézve legezészerűbb, ha csak lehetséges, mindig állatorvos tanácsát kikérni.

A hol állatorvos nincsen kéznél, vagy ennek odahozatása nehézségekkel jár, ott kénytelen az állattulajdonos a betegek ápolásáról és kezeléséről gondoskodni.

Főteendők a beteg állatokat nyugodalomban és tisztán tartani. A betegeket munkába fogni vagy hosszabb uton át hajtani nem szabad, hanem azokat tiszta, száraz talaju istállóban

tartsuk addig, míg a betegség teljesen meg nem szűnt. Minthogy az evés a beteg állatoknak fájdalmat okoz, s ennél fogva rosszul esznek, hogy le ne romoljanak, lehetőleg puha takarmányt vagy folyékony tápszert kell etetnünk, a minők a friss zöld fű és a lisztes vagy korpás ivós (moslék.) fiatal állatok számára pedig az egészséges állatok fölforralt teje.

A betegek száját tisztán kell tartani, hogy az gyorsabban gyógyuljon és ki ne sebesedjék. Az állatokat gyakran meg kell kínálni tiszta, friss vízzel: még sokkal jobb ennél az, ha az állatok előtt állandóan van friss víz, melyben kényük-kedvük szerint öblögethetik forró szájukat. Ezenkívül mosogathatjuk a beteg száját tiszta vízzel, melyhez adhatunk orvosságot is. Akármivel mossuk is azonban, úgy kell ezt végeznünk, hogy szivacsot vagy puha vászondarabot mártunk a folyadékba s ezzel lemosuk az óvatosan széjjelvont ajkaknak belső felületét, ezután pedig kifeszítjük, kinyitjuk a száját, s annak mélyebb részeit, valamint a nyelvet is hasonlóan mosogatjuk.

Mint mosogató, öblítő folyadék igen jó szolgálatot tesz a sós és ecetes víz, melyet mindenki igen könnyen elkészíthet. A hány liter vizet veszünk, annyi kis borospohár ecetet s annyi kanál sót keverünk a vízhez.

Használhatunk e helyett más öblögető vizet is. Így feloldatunk vízben timsót, kék gálicot (vasgálic.) Akármelyiket használjuk is, mindegyikből 10—20 dekagrammot keverünk össze 10 liter vízzel.

Ha körömfájás is van jelen, akkor a betegeknek feltétlenül nyugodtan kell maradniok, az istálló talaját tisztán és szárazon kell tartani, az almot pedig gyakran meg kell ujtani. A beteg lábakat is mosogathatjuk a fentebb említett timsós, kék- vagy zöldgáliczos vízzel. Szarvasmarmar beteg lábait egyszerűen a folyadékba mártott szivacsos vagy ruhadarabbal mosogatjuk. Körömfájós juhokat és sertéseket így gyógyítani egyrészt fáradságos, különösen ha azok tömegesen betegszenek meg, másrészt a sertések az ily kezelésnek ellen-szegülnek, miért is legezészerűbb a betegeket

az elsorolt folyadékok valamelyikével megtöltött sekély és kemény, tiszta fenekű gödrön áthajtani.

Ha a tehének tőgye beteg, azt rendszeren, de óvatosan ki kell fejni, azonkívül langyos vízzel mosogatni; ha nagyon dagadt a tőgy, arra hideg borogatást teszünk. A tőgyön képződő varrakat legjobb, ha az ápoló békében hagyja. A szopós borjukat nem szabad az anyához bocsátani, hanem egészséges tehének fölforralt tejjel kell azokat táplálni.

A beteg tőgyű tehének tejét a törvény értelmében meg kell semmisíteni, mert nyersen való élvezete után úgy a szopós állatok, mint a gyermekek is szájfájásban és bélhurutban szoktak megbetegedni.

Ujdonságok.

(Fizetése képtelenség.) A helybeli Schosberger L. & J. cég fizetése képtelenné vált. A cég passívái 69000 frtra rúgnak, de a helyi pénz ebből csak 9000 frtra van érdekelve.

(A közönség figyelmébe.) A kerékpárosok már az utcánjáró közönség életét is veszélyeztetik. Nyíl sebességgel száguldanak a legjártabb helyeken végig, s ha utjukba akad valaki, azt menthetlenül elgázolják. A héten a futtakai utcában gázoltak el egy inasgyereket.

(Fejedelmi adomány.) Báró Baics Milos Krassó-szörény megyei földbirtokos az ujvidéki gymnasium építési alapjára százezer forintot adományozott.

(Királyi elismerés.) Az ezredéves országos kiállítás helyi bizottsága minden egyes tagjának Ő Felsege legfelsőbb elismerését nyilvánította.

(Megnyitó lövészet.) A helybeli polgári lövészegyesület az idej megnyitó lövészetét május 9-én lesz. Ez alkalommal a rendes katonai hangversenyek is megkezdődnek.

(Öngyilkosság.) Freisinger Eszter, férjétől elválva élő cseléd a Mayer szállodában évek óta üldözési maniában szenvedett. Rögeszméje volt, hogy ő nagy bűnös, amelyért 8 évre el akarják zárni. E hó 3-án ismét kísértette a rögeszme, s hogy a büntetéstől szabaduljon — szerencsikát szerzett s azt sörbe téve megitta. Nyomban összeesett, kórházba szállították, de még az nap este meghalt. Most a rendőrség

tete azt kérdezte: Akarod-e? Az asszony azt felelte: Nagyon!

Az emberke egy pillanatig gondolkodott, aztán a nagyot halló embereknel általános gyors beszédmodorával így szólt:

— Hát nem bánom, menjünk be!

Az étteremben csak kevesen voltak; mindössze néhány jóképű erzsébetvárosi polgár a családjával és egy szerelmes párocska élvezték a vendéglőben vacsorázás gyönyöreit. Egyik sarokban nagy kerek asztal állt, ott foglaltak helyet. A szemfüles Bátky és a főhadnagy azonnal a szép asszony mellé telepedtek, míg az ábrándos Érdinek meg kellett elégednie a szemközt levő helylyel és a férj szomszédságával. Nem is bánta nagyon, legalább egyszer kedvére gyönyörködhetik a szép asszonyban.

A hangulat kitünő volt, a fiuk sokat ittak. Bindernét sem igen kellett az ivásra erőszakolni. Mind hangosabb, mint fesztelenebb lett a társalgás. . . . A főhadnagy színültig megtöltötte a poharakat sötét csillogó „bikavérrel” és jelentőségteljesen a szép asszony szeme közé nézve, lassan minden szót hangsúlyozva így szólt;

— Nagyságos asszonyom! Igyunk arra, a mire most gondolok!

Binderné hátravetette fejét s félig lehuny

szempillái alól végtelen kaczer pillantást vetett a főhadnagra. Majd pajzánul koczintott a fiukkal s felkiáltott:

— Ex!

— Bravó, bravó, — kiáltották a fiuk és négy pohár fenéig kiürült.

Binder ur hozzá sem nyult a poharához. Gyanakvó, féltékeny természete sejtette vele, hogy itt ellene készül valami. . . . A társalgásból nem értett szegény egy szót sem, de annál jobban figyelt, különösen a főhadnagra. Tőle féltette leginkább az asszonyt, mert látta hogy nagyon szívesen fogadja az udvarlásait. Egyszerre nagyot dobbant a szíve. Mintha felesége szeme fényesebben ragyogna, mint előbb — mintha orrczimpái szenvedélyesen reszketnének. . . . Hirtelen leejtette asztalkendőjét és gyorsan az asztal alá hajolt, hogy felvegye. . . . Szent Isten! Nem képzelődött-e? De nem! . . . Tisztán látta, hogy az asszony térde szorosán, szerelmesen odatapad a főhadnagyhoz. . . .

A süket emberke forogni érezte maga körül a világot.

— Menjünk! — kiáltott olyan hangosan, hogy mindenki odanézett.

A fiuk kedvetlenül mozogtak, megkisérelték marasztalni, de Binder ur könyörtelenül

fizetett és felkelt. Egyebet nem tehetvén, a fiuk is fizettek és a társaság eltávozott.

Az utcán a főhadnagy bosszankodva fordult barátaihoz:

— Ugyan mi lehetett ezt az embert, hogy ilyen hirtelen megszakitotta a mi kedélyes vacsoránkat?

A szép asszony, akit az erős „bikavér” kissé elkábított, a főhadnagy karjára támaszkodva bánatosan sohajtott fel:

— Hogy mi lehetett? — azt nem tudom, de hogy a jó Isten nagyon megvert evvel az utálatos emberrel, az bizonyos.

— Nagyságos asszonyom, szólt a főhadnagy szenvedélyesen, — tudja mit? Csak azért is mulassunk tovább! Menjünk a szomszéd kávéházba!

— Igen, menjünk, csak azért is! — erősödtek a fiuk.

Binderné elgondolkodott: Mi történnék, ha tényleg elmennének? Igen elmegyek! Majd meglátom, ki parancsol, ő-e vagy én! Hiszen annyira szeret, annyira félt, hogy vakon fog követni. Azért is elmegyek, ma mulatni akarok! Ujjával a kávéház kivilágított ablakaira mutatva, odaszólt, a fiuknak:

— Mondják meg a férjemnek, hogy be akarok menni abba a kávéházba!

nyomozza, hogy kitől szerezte a szerencsétlen a mérget.

(Bőrszárítók kitéleptése.) A kapitányság az érdekeltekkel folytatott előzetes tárgyalások után, alkalmas helyet keres. Ugy halljuk, hogy a sertésszállások környéke van kiszemelve.

(A házhelyet kérők ügye.) Megirtuk a mult számunkban, hogy a helybeli szegényebb napszámos és iparosok vagy 300 házhely kihasítását kérelmezték. Amint halljuk a tanács élénken érdeklődik ez ügy iránt s erős hajlandóság van a kérelmezőknek lehetőleg eleget tenni.

(A polgári lövöldében) f. hó 2-án 540-et lőttek. Díjat nyertek: 1. Geiger József. V. 46. 2. Fischer József. IV. 135. 3. Eckert János. IV. 224. 4. Nemes Sándor dr. IV. 255. 5. Michels Gyula III. 351. Legtöbb egységért: 1. Eckert János. (18 kör.) 2. Nemes Sándor dr. (16 kör.) Vasárnap f. hó 9-én lesz a megnyitó lövészet 150 méter távolságból.

(Országos vásár.) A legközelebbi ujvidéki országos vásár 1897. évi május hó 15., 16. és 17-én fog megtartatni. Sertések felhajtása veszmentes helyekről meg van engedve.

(Orvosok értekezlete.) A Bács-Bodrogh vármegyei orvosok folyó évi május hó 3-án délelőtt 9 órakor a vármegyei székház kis tanácstermében a belügyminiszter által a vármegyei orvosokhoz véleményezés végett beküldött orvosi kamarákra vonatkozó törvénytervezet tárgyában dr. Pavlovits Simon vármegyei főorvos elnöklété alatt népes értekezletet tartottak. Csaknem az összes orvosok részt vettek a vitában. A kamarai törvénytervezet alaposan ismertető beszédekét mondták: dr. Bortsek Győző adai, dr. Hadzsy topolyai, dr. Rényi kunbajai, dr. Konrad militicsi, dr. Gerich petrováci, dr. Rudy bresztováci és dr. Feles zombori orvosok. Az értekezlet a belügyminiszteri törvénytervezetet, mint az orvosi rendnek a kamarai intézményhez fűzött várákozásainak és óhajainak meg nem felelőt elvetette és az autonóm alapon szervezett kamarai intézmény elve mellett foglalva állást, azon kérelemmel járul a belügyminiszter elé, hogy az orvosi kar igényeinek és óhajainak megfelelő kamarai illetőleg orvosi rendtartási törvény kidolgozására orvosokból álló bizottságot hívjon mielőbb össze. — Az értekezletet igen kedélyes társas ebéd követte, melyen sok talpraesett felköszöntő hangzott fel.

(Jóváhagyás.) A belügyminiszter az ó-kéri olvasó-egylet alapszabályait jóváhagyta azon megjegyzéssel, hogy a választmányi gyűlése-

Binder ur egy lépést tett hátrafelé, mikor a hallócsövön keresztül megértette, mit akar a felesége . . . Abból nem lesz semmi — szolt magában. Hát nem látja ez az asszony, hogy szenvedek, hát nem volt elég az, amit a vendéglőben tett? Talán a kávéházban folytatni akarja? Hát minden poklok kinját keresztül kell e szenvednem ezen az estén? Meg fogom neki mutatni, hogy ura és parancsolója vagyok.

Sápadtan, a haragtól reszketve ugrott az asszonyhoz és megragadta a karját.

— Hazajön, vagy . . . ! Összeszorított fogakkal, tágra nyitott villogó szemekkel nézett rája és úgy megszorította karját, hogy Binder né fájdalmában felsikoltott.

— Nem megyek! — sziszegte remegve és kirántotta karját férje keze közül. — Jőjjön főhadnagy ur, jőjjenek urak! — És megvetően végig nézve férjén, határozott, büszke léptekkel indult a kávéház felé.

A kis süketet határtalan düh fogta el, úgy érezte, mintha a torkát fojtogatta volna valaki. Ujból odaugrott a felesége elé és fel emelte karját, hogy lesujtsa a bűnös asszonyt.

A következő pillanatban a szép asszony ernyője subogva csapott a szerencsétlen ember homlokára. Friss meleg vér csordult ki az ütés nyomán.

ken vezetett jkönyvek a fennálló jogszokás szerint hitelesítendők s hogy az egylet feloszlása s ez esetben vagyonának hovaforodítása tárgyában hozandó közgyűlési határozatok a kormányhatósági felügyelet gyakorolhatása céljából jóváhagyás végett a m kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztendők.

(Szociállisták ünnepe.) Ó-Becséről írják: Május 1-én országsszerte ünnepre készültek a szociállisták. Körmeneteket és tüntetéseket terveztek, de alig sikerült nekik. Ó-Becsén és vidékén a vörösjelvényes szociállisták csak elvétve mutatták magukat, de Zentán már nagyobb csoportokban verődtek össze a város alatti mezőségen. A városban azonban a csendőrség szétverte őket. Bács-Topolyán volt a legnagyobb tüntetés, úgy hogy katonasággal kellett a szociállista csapatokat szétkergetni. Ott az egész környékről összesereglettek a szociállisták. Zentán az asszonyok, Topolyán a leányok tüntettek legjobban. Adán és Moholon előbb munkát kértek a munkások, mert biztosra vették, hogy nem kapnak s azután a miatt jogosan lázonghatnak. Adán dr. Engelmann Zsigmond ügyvédőt követeltek munkát, ki rögtön ott tartotta őket 3000 mmázsa csöves kukorica lemorzsolására. Hiába akartak szabadkozni, Engelmann nem bocsátotta el őket és a legjobb árt fizette nekik a morzsolásért. Moholon a község állította őket munkába 60 kr. napszám mellett. Kezdetben csak dolgoztak, de lassan elszállingóztak, majd tüntetni kezdtek. Nasztaszity Péro moholi bíró csitította őket, de kevés hja volt, hogy agyon nem verték békéltető szavaiért. 300 munkás közül alig 50 maradt meg munkája mellett.

(A gőzgépezőket és kazánfűtőket) vizsgáló zombori bizottság folyó év május 11-én fogja legközelebről vizsgálatait tartani a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében. (Megyeház.) — A vizgálatra jelentkezni ohajtók kellően felszerelt folyamodványaikat a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizgálatra jelentkezőknek igazolniok kell: 1. hogy a 18. életévet betöltötték, (ifjabb egyének keresztlevelel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan előéletűek, (a 2. és 3. alattiak azon egy bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gőzgép mellett, gépész felügyelete alatt legalább hat hónapon át dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az előjáróság által is megerősítendő.) Együttal arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltektől az állam hivatalos nyelvének oly mérvben va-

Binder ur fájdalmas kiáltással kapott az arczához, aztán elővette zsebkezdőjét és a vért törülgetve, lihegve fuldokolva járkált fel és alá.

— Megölöm azt a . . . Igen megölöm! Megvárom, míg kimulatja magát és mikor kijön a kávéházból, leszuroom. Oh, milyen élvezet lesz látni, mint folyik szét vére a kövezen . . .

Oda ért a kávéház elé, kihallatszott a mulatók hangos kurjongatása és az átkozottul hamis cigánymuzsika . . .

Itt benn mulat nélkül! Talán nem is bánja amit tett, talán vigan csókolozik a főhadnaggyal . . . Nem! nem birom tovább kirtartani, meg kell róla győződnöm!

Idegesen felszakította a kávéház ajtaját — a kávéházban nem látta őket. Kérdősködésére a pinczerek odavezették az egyetlen külön szoba ajtójához.

Binder ur szorult szívvel kopogtatott, lassan felnyitotta az ajtót és odarohanva feleségéhez — alázatosan kezét csókolt neki . . .

A szép asszony diadalmasan nézett rá, egy pohár pezsgőt tett eléje és a cigánnyal a filébe huzatva magának, duhajul énekelni kezdett:

„Az én uram vén,
Nem szeretem én . . .“

ló ismerete kívántatik meg, hogy a kiadott kazánügyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltektől csak az állam nyelvének megértése s a számok olvasása kívántatik meg.

A t. hölgyközönségnek. Kik olcsó és izléses selyem, gypju és nyári mosókelmét akarnak vásárolni, kérjék **Weiner Mátyás**, (Budapest, Andrassy-ut 3.) legnagyobb divataruházának logujabb tavaszi és nyári mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küldenek meg. **Fontos!** Megirandó, hogy mily minőségű és körülbelül mily áru szövet- vagy selyem-minta küldessék.

Törvényszéki értesítő.

Galamb Zoltán kir. trvsz. bíró előadó által 1897. évi május hó 10-ik napján nyilvános ülésben előadatik.

Mucsi András s. t. Mucsi Jánosné s tsai ellen utított örökösödési pere.

Bukinác Voinnak Bukinác Kriszta elleni végrend. érvényesége iránti rend. pere.

Spasojevies Konstantiu gondnokság aláhelyezése iránti ügy.

Létics Péternek Kuzmanovics Lázár és tsai elleni ingatlan tulajdon iránti rend. pere.

Ernst Ödön kir. tvszéki bíró előadó által 1897. évi május hó 10-ik napján nyilvános ülésben előadatik.

Palisaski István becsületsértés.

Sztricsevits Jása könnyü testi sértés.

Szepcsik Pál, becsületsértés és tulajd. elleni kihágás.

Talló Ferencz könnyü testi sértés.

Pecze Pálné Lévai Kata könnyü testi sértés.

Kasza Katalin becsületsértés és könnyü testi sértés.

Balizs Mihály könnyü testi sértés.

Szalay Vilmos és tsa becsületsértés.

Stolez Erzsébet könnyü testi sértés.

Beslin Gyóka könnyü testi sértés.

Dr. Radányi Ernő kir. trvsz. bíró előadó által 1897. évi május hó 12-ik napján nyilvános ülésben előadatik.

Botka Istvánnak Bácsföldvár községe és a Ferencz csatorna részv. társulat elleni 4800 frt. tőke és jár. iránt kártérítés pere.

Főtárgyalásra kitűzött büntető ügyek jegyzéke.

1897. évi május hó 11-én.

Alabárits Tósa lopás.

Garosnya Pál Czvetkovics Joczó hatóság elleni erőszak.

Stojadinov Milán súlyos testi sértés.

Ítélet hirdetés:

Mátics Szilárd Mátics Szilárdné több rendbeli büntetendő cselekmény.

Marinkov Obrád Ördög István Vlah Iván hatóság elleni erőszak.

Mirits Isza hatóság elleni erőszak.

1897. évi május hó 13-án.

Araniczki Athanasz közokirat hamisítás.
Sillts Mita gondatlanságból okozott emberölés.

Ítélet hirdetés:

Csipó Sándor súlyos testi sértés.
Damjanov Ráda erőszakos nemi közönség ki-
sérlete.

1897. évi május hó 15-én.

Todicsics Gyóka Krga Novák Todicsics Av-
ram szem. szab. megsértése.
Lázárceev T. lopás.
Uram György lopás.

Színház.

A vigézők. Eredeti fővárosi életkép 3 felvonásban. Irta Kövessi Albert. Zenéjét szer-
zette Barna Izsó. Előadatott f. é. május 1-én.
Bohózat drasticus viczecekkel. Olyan, milyet
a nagy közönség szeret, telítve nevetető el-
méskedésekkel. Cselekmény kevés, sok a hely-
zetkomikum. Erdélyi Miklós és Polgár
Sándor jó vigézők voltak. Kivált az utóbbi
arczfintorgatásai és sikerült extemporáival az
egész közönséget folytonos derűtségben tar-
totta. Ligeti Mari Lengy Fanny szerepé-
ben nem volt otthonos. Nem neki való. Bod-
roghiné Melanie szerepében kitűnő volt.
H. Körösi Juczi (Gizi) nagyon kedves bak-
fisnak mutatkozott. Ferenczi Károly Mül-
ler, P. Kovács Mariska Szidi, Perényi
Grifli, Csiki László Pásztói szerepét töl-
tötték be.

A falu rossza. Eredeti népszinmű dalok-
kal 3 felvonásban. Irta Tóth Ede. Zenéjét szer-
zette Erkel Gyula és Szentirmay Elemér. Elő-
adatott f. é. május 2-án. Örökké szép classis-
cus nyelvezetével. Hunyady József Gön-
dör Sándort kitűnően játszotta. Énekszámai
előadásának bensőségével, az érzelem mele-
gével magukkal ragadták az egész közönséget
P. Kovács Mariska nagyon jó s kedves
Boriska volt. Ligeti Mari Finom Rózi
szerepét jól fogta föl. A betéteket a töle meg-
szokott kellemmel és elevenséggel énekelte.
Bognár János Gonosz Pistát, a baktort na-
gyon jól adta. Hevesi Feledi, Delli Feledi
Lajos, Hunyady né Tercsi szerepét játszották.

A gyimesi vadvirág f. évi május 3-án,
zónaelőadásban ismétléstől ment. Az első elő-
adástól annyiban különbözött, hogy Polgár
Sándor szerepet cserélt, s Marci helyett a
harangozót játszotta — persze ép oly jól,
Ligeti Mari „egy cicza, két cicza,“ és
„süt a mama“ betéteit ez alkalkalommal is el-
isméltették.

A koldusdiák. Operette 3 felvonásban ír-
ták Zell és Genée. Fordították Evva Lajos és
Fáj I. Béla. Zenéjét írta Millöcker Károly. Elő-
adatott f. é. május 4-én. Zenéje még mindig
ismertsége dacára is kedves és vonzó. Pe-
rényi József Simon szerepét kitűnően adta.
Nagyon jó volt disponálva. Hangja kellemesen
csengett, előadása is érzelmes. Leopold
Francziska Laura szerepében nem a leg-
jobban vált be. Helyenként valósággal küzkö-
dött szerepének nehézségeivel. Nagyon jó volt
mint Ollendorf Polgár Sándor. Mindig ele-
ven, természetes és kacagató. Ugyanezt ál-
lithatjuk Bodroghynéről is. ki Palmatica
grófnőt játszotta. Hunyady József Ján sze-
repében ismét kitűnően bevált. Ugy éneke,
mint játéka kifogástalan. Némethi Gizella
pajkos Broniszlava és Hunyady né nagyon
kedves kis hadapród volt.

Az államtitkár ur. Francia vigjáték 3
felvonásban. Irta Bisson A. Előadatott f. é.
május 5-én. Valódi francia darab telve pi-
quanteriával s elmésséggel. Karrirozva van
benne a nők protekcióját igénybe vevő hi-
vatalnoksereg és az azt elfogadó államtitkár.
A cselekmény röviden elmondható. Mindnyá-
jan feleségeik révén emelkednek hivatalaikban,
csak Lambertin nem, ki feleségét féltékenyen
őrzi. Sógornője titokban feleségének adva ki
magát közben jár az államtitkárnál. Egymásba
szeretnek s a helyzetcomicumnak bő tere nyi-
lik elmésségekkel gazdagon fűszerezve a kö-
zönséget mulattatni. Somogyi Károly De
la Mare államtitkárt, a java korabeli férfit, a
félelmetes nősábitót kitűnően játszotta. Mask-
ja nagyon jó volt, előadása természetes, disk-
rét. A közönség szünni nem akaró tapssal hív-
ta a lámpák elé. Jó partner volt Angyal
Ilka, mint Susanne. Azt hisszük azonban,
hogy a 2-ik felvonásban a coquetteriát kissé.
tulhajtotta. Sok a jóból is megárt s a coquet-
teria is elveszti ingerét, ha nagyon erős. Pol-
gár Sándor Bouquet, a vén csacsogó csa-
ládokba betolakodó, kotnyeles bürokratát na-
gyon jól adta. P. Kovács Mariska kedves
Gilberte, Benkő Jolán jó anyós volt. Delli
Lajos Bunel szerepét nem elég jól töltötte
be. E szerepet nagyon jól ki lehet aknázni,
ha megfelelő kezekbe van letéve. Bihari
Ákos a tetőtől-talpig jellemes, vasakaratu —
de mindamellert legkevésbé sem lángelméjű
Lambertin szerepében nagyon jó volt.

Irodalom.

„A KERT“ f. é. május hó 1-én megjelent
52-ik számának tartalma: Konyhakertés-
zet. Bokor István: A paradicsom sikeres
termelése. Farkas Elek: A safrány termelése.
Gobóczy Károly: A dinnye jobb értékesítési
módja. Gyümölesészet. Angyal Dezső:
Clapp kedvence. Petrikovics Pál: A gyümöles-
fák oltása. Iványos Ferencz: Az őszi barack
helyes művelése. Diszkertészet. Marc
Ferencz: A Mangolinák családja. Dr. Kaufmann
Ernö: A rózsatalaj javítása. Lugas. Mathiasz
József: Egy pár kiváló szép csemege szőlő
fajta ismertetése- és műveléséről. Mátray La-
jos: Hogyan kell a szőlőt metszeni Tárcaza.
Szalay Fruzina: Séta a szőlőben. Rovartan.
Br. Nyáry Gyula: Rovarölő aranyvirág: Gép
és eszköztár. Vitályos: Kombinált kéz-
kocsi és vízfordó. Közletről és távolról.
Mauthner Ödön kertészeti kiállítás Hamburg-
ban. Mazár: Uti jegyzetek. Elősdiek. Wagn-
er János: Életközösség. Hírek. Aprószak-
közlemények. Május havi teendők.
Szerkesztői üzenetek. Színes mű-
melléklet. Clapp kedvence. Fametsze-
tek. 77-ik ábra. Ficarazzi legkorábbi paradicsom.
78-ik ábra. Humbert paradicsom. 79-ik
ábra. U alaku két karu füzérfa. 80-ik ábra.
Dubreuil-féle ugarrendszer. 81-ik ábra. Az előb-
bi fa a harmadik évben. 82-ik ábra. Ugyanez,
az oldal és villahajtások bemutatása. 83-ik á-
bra. A rézsutos füzérfa. 84-ik ábra. Verrier
szárnyas fajja. 85-ik ábra. Kombinált vízfordó
és kézikocsi.

**Az „1848-49-iki Magyar szabadságharoz
története“** című nagy illusztrált munkából
most jelent meg a 80.-dik füzet, amelyben
Gracza György az oroszokkal való első alku-
dozásokat, s az erdélyrészi végső harcokat
írja le. Megkapóan szép a Gábor Aron, a szé-
kely hősi halálra és temetésére vonatkozó
részlet. E füzetben, hogy több szöveg férjen
el, csakis két egykoru kép van; ezek: Görgei
vezérkara és kísérete. Az első orosz táborkö-
vetek Görgeinél, 1849. jul. 20.

A szerző mint e füzetből látjuk, imár 1849
július végén tart, s így a páratlanul díszes
nagyszabású munka rövid időn néhány füzettel
csakugyan befejeztetik.

Közgazdaság.

**A „Hazai általános biztosító részvény-
társaság“** ma délelőtt tartotta első évi ren-
des közgyűlését Kossuth Ferencz elnök-
lete alatt, amelyen 48 részvényes 640 szava-
zattal jelent meg. A társaság nagyszámu hi-
veinek lelkes éljezése közt állt fel Kossuth,
aki mindenekelőtt ismertette az intézet meg-
alakulása óta folytatott munkálatainak részle-
teit jelenti, hogy a társaság fennállásának
legeleje óta hű maradt azon szilárd elveknek,
amelyek követését alakulásakor maga elé ki-
tűzte. A társaság lassan és biztosan törekszik
magának helyet és tért szerezni a működésre,
ami neki máris oly mértékben sikerült, hogy
sikeres, biztos és életerős továbbfejlődése tel-
jesen biztosítva van, s hogy azon szolid és
kitartó munkát, amelyet a társaság az egész
országban követ, csakis az eredmény és siker
koronázhatja. A közgyűlésnek bemutatott mér-
legben olyan számadatok foglaltatnak, ame-
lyek már magokban véve egy hatalmasan meg-
teremtett alapot képeznek. Ezen számok főbb
tétélei a következők:

Tűzbiztosítás. Díj bevétel forint.
1,015.629 24 kr. viszontbiztosítási díjak és tör-
lések f. 239,670 50 kr. Tűzkárok a viszontbiz-
tosított rész levonásával f. 154.110 78 kr. A
későbbi években esedékes díjkötelezvények ál-
ladéka f. 3,017.856 54 kr.

Jégbiztosítás. Díjbevétel f. 202,721 78
kr., viszontbiztosítási díjak és törlések f.
83,819 09 kr. Jégkárok a viszontbiztosított rész
levonásával f. 82,382 24 kr. A társaság 1751
káresetet a legpontosabban liquidált és kifize-
tett, úgy hogy a jégágazatban csak egyetlen
függő kár maradt.

Balesetbiztosítás. Díjbevétel forint.
viszontbiztosítási díjak és törlések. f 19,835 93
kr. Balesetkárok a viszont biztosított rész le-
vonásával f. 20, 610. 23 kr. A későbbi években
esedékes díjkötelezvények f. 614.439 48 kr.
Ezen üzletéből kifolyólag a társaság tekinté-
lyes tartalékokat létesített, mely díjtartalék-
ban f. 340.354 69 krt, kártartalékban f.
45,573 03 krt. összesen: f. 385.925 72 krt. tesz
ki, s így a társaság biztosítéki alapja immár
f. 1,385.927 72 krra rug. A mérleg mindezek
után f. 89.588 30 krnyi tiszta nyereséggel zá-
ródik, amely összegből 50,000 frt 5%-os osz-
talék kifizetésére fordítatik, míg a fenma-
radó összeg megfelelő része alapszabályszerű-
leg fog felosztani, s 2774 frt 78 kr új szám-
lára lesz átvitelezve. Az igazgatóság jelenti
továbbá, hogy az életágazat bevezetése
tárgyában később fog előterjesztést tenni,
miután szándékában van e tere is működési
körét mar legközelebb kiterjeszteni.

Ellenben május hó 1-étől kezdőleg az
intézet a betörés elleni biztosítási ágazattal
is foglalkozik, ami helyeslőleg tudomásul vé-
tetett. — A társaság szervezete igen nagy
lépésekben halad előre, s ma 34 kötvény ki-
állítási joggal felruházott főügynökséggel és
5230 helyi képviselőlet felett rendelkezik. Az
Ausztriában nyert concessió folytán a Lajtán
tul is kiterjesztette már működését, s Bécs,
Prága, Grác, Lemberg és Brünnben nagy

vezérképviselősegeket létesített. A szervezés folytatásán egész erélyvel dolgozik az intézet, s kiemeli végül a jelentés azt is, hogy a magyar közönség a legnagyobb bizalommal s jóakarattal van iránta eltelve, s hogy az a nagy összegű díjbevétele, amely eléretett, a biztosító közönség egy tekintélyes részének feltétlen bizalmának kifejezését foglalja magában. A közgyűlés az igazgatóság jelentését nagy lelkesedéssel egyhangulag vette tudomásul, a felmentvényt úgy az igazgatóságnak mint a felügyelő bizottságnak megadta, melyntöbbit, valamint a választmányt a jövő üzleti esztendőre is újra megválasztotta. Végül Nagy Imre részvényes Kecskemétről lelkes szavakban fejezte ki a részvényesek nevében köszönetét, megemlékezvén Kossuth Ferencz igazgatósági elnökről, s Rómay Mór vezérigazgatóról, aki fáradhatatlan buzgalommal és odaadással, szaktudománya és vaserélye egész hatalmával hozta az intézetet arra a fényes pontra, amelyen ma áll. Még Kossuth köszönte meg a részvényesek bizalmát és megjelenését, mire a közgyűlés véget ért.

A közönség köréből.*

Kérelem

Ujvidék szab. kir. város közönségéhez.

Az ujvidéki önk. tűzoltó egyesület tudvalevőleg f. é. június 5—7. napjaiban üli meg zászlószenteléssel egybekötött 25 éves jubileumát s ez alkalomra az ország társegyleteit várja vendégeitül. Minthogy bizton várható, hogy a vidéki tűzoltók oly nagy számban fognak megjelenni — eddigelé már 200-an felül jelentkeztek — hogy azoknak elszállásolását még tetemes anyagi áldozatok árán sem eszközölhetné az egyesület, Ujvidék hazafias közönségéhez fordulunk — mely áldozatkészségét, vendégszeretetét eddig is minden alkalommal fényesen bizonyítva, országszerte ismeretessé tette — kérjük: kegyeskedjék az ünnepély ezen részletét, **a vendégek elszállásolását** magára vállalni: kérjük, hogy a ki lakásába egy-két vendéget befogadni képes és hajlandó, sziveskedjék ez iránti hajlandóságát az egyesület helyiségében **mielőbb** bejelenteni.

Az ujvidéki önk. tűzoltó-egyesület parancsnoksága.

* Szívesen adunk helyet e rovatban a közönség felszólalásának s panaszának, de csak akkor, ha az valóban a közérdeket érinti s minden személyeskedéstől ment.

Kiadó laptulajdonos:

dr. Nemes Sándor.

Idegenek névjegyzéke.

Grand Hôtel Mayer.

Konda Sándor magánhivatalnok Budapest.
Balasz Géza hivatalnok Budapest.
Antl Vilmos vendéglős Uj-Verbász.

Beck Alajos hivatalnok Budapest.
Hoffer Izso ügynök Budapest.
Faller Alajos magánzó Veprovác.
Markus Adolf vendéglős Kresedin.
Györfy Géza igazgató Zombor.
Vlasits János festő Eszék.
Weisz József igazgató Eszék.
Szilágy József ügyvéd Ó-Becse.
Horn Simon kereskedő Eszék.
Fleisig Lipót kereskedő Budapest.
Lustig József kereskedő Bécs.
Rosenbaum János kereskedő Furt.
Eberth Gottfried kereskedő Bécs.
Kaufman Károly kereskedő „
Glauber József kereskedő „
Pell Mór kereskedő „
Maurer József kereskedő „
Schwarz Károly kereskedő „
Skutetzky Emil kereskedő Páris.
Fleischer Leo kereskedő Budapest.
Salamon Ferencz kereskedő „
Steiner József kereskedő „
Hirschberg Samu kereskedő „
Erdensohn Gyula kereskedő „
Wolf József kereskedő Szabadka.
Weisz Mihály kereskedő Bécs.
Bauer Gyula utazó Bécs.
Drechsler Róbert utazó Temesvár.
Herzog Miksa utazó Arad.
Schneider Emil utazó Perg.
Schaman Ottó utazó Brnn.
Mund Herman utazó Bécs.
Tausig Ágoston utazó Bécs.
Lendvay Jakab utazó Szeged.
Spitzer Ignác kereskedő Budapest.
Eisenfels József utazó Bécs.
Szántó Samu utazó Budapest.
König Jakab utazó „
Kuttu Gábor utazó „
Kellert Zsiga utazó „
Klein Jaques utazó Bécs.
Stransky Camilló utazó Bécs.
Brenner Bruns utazó „
Heinezl Aurél utazó „
Österreicher Benő utazó Budapest.
Gahn Samu utazó „
Engländer Dezső utazó „
Grenn Aladár utazó Bécs.
Schobert János utazó Budapest.
Steinhart Mór utazó Bécs.
Sax Dávid utazó Bécs.
Stern József utazó Budapest.
Kanitz Zsiga utazó Budapest.
Goldmann Adolf utazó Bécs.

Erzsébet szálloda:

Paupies Sándor főmérnök Budapest.
Bajcsai Vojnics István főispán Szabadka.
Körösy Erzsébet vendéglős Zenta.
Gyuristics Száva földbirtokos Ruma.
Löbl Gyula utazó Szabadka.
Stern József utazó Budapest.
Reisz Zsiga utazó Budapest.
Frank Zsiga utazó Pécs.

Központi szálloda:

Vetter Pál felügyelő Sopron.
Egyed Gyula hivatalnok Szeged.
Stern Márkus magánzó Panesova.
Szenio Ákos mérnök Zágráb.
Janovit Gyula ügyész Zombor.

Fábry szálloda:

Rebics Dragolyub jegyző Bozit.
Radak Dusan könyvvezető Mitrovicz.
Wolf István mészáros Mitrovicz.
Milvitovits Demeter százados Zimony.
Obratovits Tósa vendéglős Belgrád.
Kosztics Dusan kereskedő Bécs.
Tauer Antal kereskedő Bécs.
Klein Vilmos kereskedő Vinkovác.

Fehér hajó szálloda:

Magyar Hihály ügynök Szabadka.
Brankoyics István jurista Paracsin.
Papies Miltos lelkész Zsablya.
Szollner János kőműves Verbász.

Barozy István titkár Bács.
Schviger József kereskedő Csurog.
Nenatovics János kereskedő Erdevik.
Huber Károly utazó Pozsony.

Teve szálloda:

Perlesz Sándor hivatalnok Palánka.
Larotti Lajos hivatalnok Lalics.
Dungyerszki Julia magánzó Szt.-Tamás.
Linder Károly magánzó Palánka.
Deák János festő Becskerek.
Kernaski Bogdán hivatalnok Szabadka.
Keresztes Ferencz kertész Becskerek.
Horváth Mária magánzó Becskerek.
Teodorovics Antal magánzó Bács.
Vieskovics Gyula pinczér Zombor.
Varnovics Helén szakácsné Szabadka.
Kernepski Vlada kereskedő Szabadka.

Nyilttér.*

Természetes szénsavdús savanyvíz a mohai

ÁGNES

forrás. Legjobb asztali és fűtőital. Kifűtő szőigálatot tesz az emésztési zavarokról.

Járvány idején préservatív gyógyszernek bizonyult.

Szét-küldése **Édeskuty L.** udvari szállító által Budapest.

Kapható mindenütt.

* Az ezen rovat alatt közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség. Szerk.

Első cs. és kir. szab. Duna-Gőzhajózási Társaság.

MENETREND.

Érvényes az 1897. évi május hó 1-től.

A POSTAHAJÓK JÁRATAI.

Ujvidékről Budapestre:

minden szerdán, pénteken és vasárnapon d. e. 10 óra 55 perczkor.

Ujvidékről, Zimony, Belgrád, Orsovára:

minden szerdán, pénteken és vasárnapon d. u. 6 óra 40 perczkor.

Ujvidékről, Zalánkemény, Titelre:

minden szerdán, pénteken és vasárnapon d. u. 6 óra 40 perczkor.

Ujvidék, 1897. április havában.

Az ügynökség.

Ujvidék. Schosberger G. Ujvidék.

óras; ékszer- arany és ezüstárak raktára.
Főutca a Csursics Dávid-féle házban.

Ajánlja

ékszer- arany és ezüstárak
arany és ezüst zsebóráit, ingaórákat
a legolcsóbb áron.

JAVÍTÁSOKAT

a leggyorsabban és legolcsóbban végez.

Arany és ezüstneműt

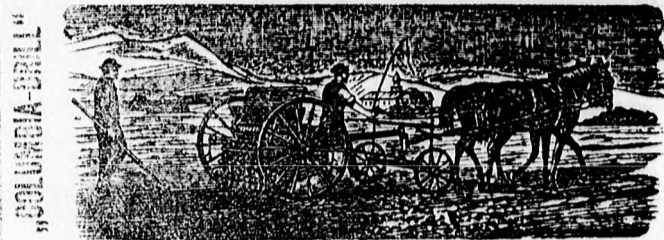
a legjutányosabban bevált vagy becserél.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcsepplő-gépek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalma-kasszák, továbbá járgány-csepplő-gépek, here-csepplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kassáló- és arató-gépek, szénagyújtók,

Legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, 6rlő-malmok, egytemes aczélekék, két- és háromvástékék és minden egyéb gazdasági gépek.

Észleltes árjegyzétek kizárólag ingyen és bérmentve küldetnek.

Az igen tisztelt közönség becses figyelmét bártorkodom jól berendezett

könyvnyomdámra

felhívni; mindennemű kivitelű és jutányos nyomtatványokkal szolgálhatok.

Tisztelettel
Hirschenhauser Benő.

és **Dr. Schmiadt G. főtörzsorvos**
phísicus híres
fülolaja
meggyógyítja az időleges süket-
séget, fülfolást, fülzugást, sőt az
idült nagyothallást is. Egyedül
Plávsics G. gyógyszerárában Uj-
vidéken kapható. Használatára
utasítás van hozzá. Ára 2 frt.
üvegenkint.

Buziás

elsőrangú gyógyfürdő.

Fürdőidény:
május 15-től október 1-ig.
Világhírű

lápfürdők és aczélforrások

hasonló a Spaa, Pyrmont, Schwalbach és pyrawarthei aczélforrásokhoz, kitünő meleg és hideg vasaczélfürdőivel, mór- és ásványfürdőkkel, tükörfürdővel és uszodával. — **Hidegvíz-gyógyintézet és masszage.** — Ivókura kitünő eredménnyel **vérszegénység, idült gyomor- és bélhurut, homok-, kő- és vesebaj, méh- és hüvelyhurut, vérzési rendellenességeknél, magtalanság, idegbetegség, bujakór, csúz, köszvény és fejfájásoknál** stb.

Buziás gyógyfürdő, vasuti állomás, — Pazar villamos világítás a 80 holdnyi évszázados parkban. — **Katona zenekar.** — **Elsőrendű konyha és kávéházi italok.** — A fürdőn állandó hirneves nőgyógyász van. — Mérsékelt árak. —

Ismertetésekkel kívánatra ingyen és készségesen szolgál a

Fürdőigazgatóság Buziáson, a hova a szobamegrendelések küldetni kéretnek.

**Mária-
zell**

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak **gyomorbajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer.**

A gyomorbetegség tünetei: **étvágytalanság, gyomorgyengeség, bizós lehelet, felfújság, savanyu felbőffőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkákiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörccs, szűkülés.**

Hathatós gyógyszernek bizonyult **fejfájásnál,** a mennyiben ez a gyomortól származott, **gyomortulterhelésnél** ételkkel és italokkal, **gülszták, májbajok és hömorrhoidáknál.**

Említett bajoknál a **Máriacelli gyomor-cseppek** évek óta kitünőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerára **Budapest, Király utca 12. sz.**

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

A **Máriacelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók: **Ujvidék:** Herczog István gyógyszer.; Georgievits P. gyógyszer.; Grossinger János gyógyszer.; és Plávsics G. gyógyszerárában. — **Ó-Pazua:** Kozacek E gyógyszer. — **Illók:** László Ferencz gyógyszer. — **Petrovác:** Ferenczy István gyógyszer. — **Sid:** Koziak Emil gyógyszerárában.

Ki iszik
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávét?

Ernye be jó!

Mindenki a ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a **Kathreiner-kávé** hozzatétele által elvész az idegizgató babkavenak általánosan ismert és rendszeres használatnál annyira egészségrontó hatása.

Mindenki a kinek egészségét valami megrontotta. Különösen ideg- s gyomorbántalmakban szenvedőknél sok ezer esetben a legegészségesebb és a legkönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tiszta **Kathreiner-kávé.**

Minden asszony és gyermek, akiknek gyöngye szervezetére különösen jótékony hatással van a tápláló **Kathreiner-kávé** s a kik kellemes, enyhe íze miatt, úgy babkávézettel keverve, mint tisztán nagyon szeretik.

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mellet egészséges kávéitalt mégsem akar magától megvonni. Takarékosági szempontból is ajánlható a **Kathreiner-kávé,** akár babkávétal vagyítve, akár tisztán.

A **Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé** valóban egészségi és családi kávé, a mely szemekben a legjobb malátából készül; a babkávé kedvelt ízét a **Kathreiner-féle** gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csak a **Kathreiner-kávé** egyesíti magában a babkávé kellemesen ingerlő ízét és a malátakávénak egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit.

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tessék jól vigyázni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner.**

Az olyan csomagban, amelyen nincs rajta a **Kathreiner** név, hamisított kávé van.

